

Отчетен доклад
на професор д-р Христо Кафтанджиев
зам. декан по учебната част на Факултета по журналистика и
масови комуникации – бакалаври и магистри, Софийски
университет

Отчетният доклад е за периода за периода 2015/2016.

Той е в следните направления:

- информация за броя на студентите в бакалавърската степен – редовно и задочно обучение и в магистърската степен;
- успехът на студентите;
- кандидат студентският изпит и качеството на студентите
- профилите в катедрите по журналистика;
- оценка на качеството на преподаване;
- заплащането на преподавателския труд;
- парите, които има в различните магистърски програми;
- дублирането на учебни дисциплини на ФЖМК от други факултети;
- преподаване на английски;
- дигиталните аспекти на обучението;
- учебниците;
- работата с администрацията;
- оплаквания на студенти от качеството на преподаване;
- техниката за преподаване;
- предизвикателствата

Информация за броя на студентите в бакалавърската степен – редовно и задочно обучение

Бакалавърски степен

Брой на записаните студенти по специалности за 2014/2015, 2015/2016 и 2016/2017 учебни години:

Редовно обучение

Специалност									
Курс	Журналистика			ВО			Книгоиздаване		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	80	70	85	71	71	78	40	44	36
II	72	80	70*	67	65	73*	46	34	37*
III	68	66	71*	67	70	58*	36	47	28*
IV	68	64	63*	69	62	68*	34	28	39*
Общо	288	280	289*	274	268	277*	156	153	140*

Общо за 2014/2015 – 718 студента, редовно обучение

Общо за 2015/2016 – 701 студента, редовно обучение

Общо за 2016/2017 – 706* студента, редовно обучение

* Цифрата е неокончателна, поради продължаващо записване (или прекъсване) на студентите в съответния курс за учебната 2016/2017 г.

Задочно обучение

Специалност						
Курс	Журналистика			Връзки с обществеността		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	46	46	47	37	49	34
II	49	44	38*	40	32	36*
III	44	41	36*	50	46	26*
IV	38	39	35*	31	37	39*
Общо	177	170	156*	158	164	135*

Общо за 2014 – 2015 – 335 студента, задочно обучение

Общо за 2015 – 2016 – 334 студента, задочно обучение

Общо за 2015 – 2016 – 291* студента, задочно обучение

* Цифрата е неокончателна.

Студентите са с 43 по-малко. Но данните са неокончателни, тъй като все още има незаписани студенти.

Общо брой студенти за 2014/2015: 1053 студента

Общо брой студенти за 2015/2016: 1035 студента

Общо брой студенти за 2016/2017: 997 студента

В момента студентите са с 38 по-малко от предишната година.

Сравнителен анализ на студентите по профили в специалност „Журналистика“

редовна форма на обучение

Медиа профили – телевизия 2012 - 2013	Медиа профили – телевизия 2013 – 2014	Медиа профили – телевизия 2014 – 2015	Медиа профили – телевизия 2015 – 2016	Медиа профили – телевизия 2016 – 2017
II к. 35	II к. 26	II к. 29	II к. 45	II к. 29
III к. 35	III к. 36	III к. 27	III к. 25	III к. 41
IV к. 33	IV к. 34	IV к. 36	IV к. 28	IV к. 25

Медиа профили – радио 2012 - 2013	Медиа профили – радио 2013 - 2014	Медиа профили – радио 2014 - 2015	Медиа профили – радио 2015 - 2016	Медиа профили – радио 2016 - 2017
II к. 22	II к. 16	II к. 10	II к. 17	II к. 16
III к. 17	III к. 19	III к. 11	III к. 9	III к. 13
IV к. 14	IV к. 16	IV к. 18	IV к. 13	IV к. 8

Медиа профили – печат 2012 - 2013	Медиа профили – печат 2013 - 2014	Медиа профили – печат 2014 - 2015	Медиа профили – печат 2015 - 2016	Медиа профили – печат 2016 - 2017
II к. 12	II к. 25	II к. 29	II к. 18	II к. 25
III к. 22	III к. 9	III к. 25	III к. 32	III к. 17
IV к. 21	IV к. 20	IV к. 8	IV к. 23	IV к. 30

Тематични профили ИВП 2012 - 2013	Тематични профили ИВП 2013 - 2014	Тематични профили ИВП 2014 - 2015	Тематични профили ИВП 2015 - 2016	Тематични профили ИВП 2016 - 2017
III к. 25	III к. 17	III к. 16	III к. 17	III к. 23
IV к. 11	IV к. 25	IV к. 15	IV к. 19	IV к. 18

Тематични профили МЖ 2012 - 2013	Тематични профили МЖ 2013 - 2014	Тематични профили МЖ 2014 - 2015	Тематични профили МЖ 2015 - 2016	Тематични профили МЖ 2016 - 2017
III к. 24	III к. 16	III к. 21	III к. 22	III к. 20
IV к. 23	IV к. 23	IV к. 14	IV к. 14	IV к. 19

Тематични профили Култура 2012 - 2013	Тематични профили Култура 2013 - 2014	Тематични профили Култура 2014 - 2015	Тематични профили Култура 2015 - 2016	Тематични профили Култура 2016 - 2017
III к. 21	III к. 32	III к. 29	III к. 27	III к. 28
IV к. 33	IV к. 21	IV к. 32	IV к. 31	IV к. 26

Задочна форма на обучение

Медиа профили – телевизия 2012 - 2013	Медиа профили – телевизия 2013 - 2014	Медиа профили – телевизия 2014 - 2015	Медиа профили – телевизия 2015 - 2016	Медиа профили – телевизия 2016 - 2017
II к. 20	II к. 23	II к. 23	II к. 34	II к. 18
III к. 22	III к. 19	III к. 23	III к. 22	III к. 29
IV к. 8	IV к. 21	IV к. 19	IV к. 22	IV к. 20

Медиа профили – радио 2012 - 2013	Медиа профили – радио 2013 - 2014	Медиа профили – радио 2014 - 2015	Медиа профили – радио 2015 - 2016	Медиа профили – радио 2016 - 2017
II к. 11	II к. 9	II к. 9	II к. -	II к. 12
III к. 11	III к. 9	III к. 8	III к. 10	III к. -
IV к. 11	IV к. 8	IV к. 9	IV к. 5	IV к. 7

Медиа профили – печат 2012 - 2013	Медиа профили – печат 2013 - 2014	Медиа профили – печат 2014 - 2015	Медиа профили – печат 2015 - 2016	Медиа профили – печат 2016 - 2017
II к. 10	II к. 14	II к. 10	II к. 8	II к. 8
III к. 11	III к. 9	III к. 14	III к. 9	III к. 7
IV к. 19	IV к. 9	IV к. 8	IV к. 12	IV к. 8

Тематични профили ИВП 2012 - 2013	Тематични профили ИВП 2013 - 2014	Тематични профили ИВП 2014 - 2015	Тематични профили ИВП 2015 - 2016	Тематични профили ИВП 2016 - 2017
III к. 13	III к. 11	III к. 13	III к. 7	III к. 8
IV к. 11	IV к. 13	IV к. 13	IV к. 8	IV к. 7

Тематични профили МЖ 2012 - 2013	Тематични профили МЖ 2013 - 2014	Тематични профили МЖ 2014 - 2015	Тематични профили МЖ 2015 - 2016	Тематични профили МЖ 2016 - 2017
III к. 15	III к. 8	III к. 11	III к. 16	III к. 7
IV к. 12	IV к. 11	IV к. 7	IV к. 8	IV к. 14

Тематични профили Култура 2012 - 2013	Тематични профили Култура 2013 - 2014	Тематични профили Култура 2014 - 2015	Тематични профили Култура 2015 - 2016	Тематични профили Култура 2016 - 2017
III к. 16	III к. 18	III к. 20	III к. 18	III к. 21
IV к. 15	IV к. 14	IV к. 17	IV к. 20	IV к. 14

Студенти, имащи право да прекъснат (като запазят студентски права):

Редовно обучение – 25 студента

Задочно обучение – 30 студента

Все още незаписани студенти, които имат право да запишат годината – 12 студента

Магистърски програми

За учебната 2016/2017 г. (зимен семестър)

Журналистика и медии	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	61
2015 – 2016	63
2016 - 2017	50

Преса и медии	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	24
2015 - 2016	16
2016 - 2017	6

Медиен дизайн	
учебна година	брой студенти
2016 - 2017	8

Продуцентство и креативна индустрия (2 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	11
2015 - 2016	22
2016 - 2017	15

Продуцентство и креативна индустрия (3 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	27
2015 - 2016	17
2016 - 2017	-

Международна журналистика (2 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	5
2015 – 2016	-
2016 - 2017	4

Международна журналистика (3 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	22
2015 – 2016	18
2016 - 2017	9

Лайфстайл журналистика (2 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	6
2015 – 2016	-
2016 - 2017	-

Спортна журналистика	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	28
2015 – 2016	36
2016 - 2017	26

Връзки с обществеността	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	111
2015 – 2016	105
2016 - 2017	83

Реклама и публична комуникация	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	21
2015 – 2016	22
2016 - 2017	13

Книгоиздаване през XXI век	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	17
2015 – 2016	17
2016 - 2017	9

За учебната 2016/2017 г. (летен прием)

Лайфстайл журналистика (3 сем.)	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	9
2015 – 2016	13
2016 - 2017	предстои прием

Онлайн журналистика и медии	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	17
2015 – 2016	16
2016 – 2017	предстои прием

Креативна комуникация	
учебна година	брой студенти
2014 - 2015	18
2015 – 2016	6
2016 – 2017	предстои прием

Успехът на студентите

Сусито не обработва общия успех на всички студенти.

Но като цяло няма особени разлики в успеха на студентите през последните няколко години.

Кандидат студентският изпит и качеството на студентите

Качеството на бъдещите студенти се обуславя в голяма степен от кандидат-студентския изпит.

Нещата в случая са в няколко насоки:

- броя на кандидат-студентските изпити
- вида на кандидат-студентските изпити
- кандидат-студентския курс, който се организира от Факултета

1. Броят на кандидат-студентските изпити

В това отношение Факултетът е въвел строги критерии – няколко кандидат-студентски изпита. В тях тежестта на успеха от матурите не е голяма. Основно успехът се формира от двата кандидат-студентски изпита.

През последните години проблемът с кандидат-студентите става все по-тежък.

Повечето изпити отблъскват потенциални кандидат-студенти и определено ги насочват към няколкото софийски вуза, които са ни конкуренти.

Заради това по мое мнение устният кандидат-студентски изпит трябва да отпадне.

Основната причина затова е, че преподавателите от ФЖМК провеждат писмения изпит достатъчно компетентно. Това е сигурна гаранция, че кандидат-студентите са справедливо оценени и, че във ФЖМК влизат качествените кандидати.

2. Типът на кандидат-студентските изпити

Не е лошо да се помисли и за тестов формат на част от писмения изпит. Преимуществовата в случая са, че се намалява субективността на оценката.

Такава форма на проверка обаче би трябвало да се въведе при сериозни оплаквания от кандидат-студентите по отношение на начина, на оценяването им.

До момента подобни оплаквания не е имало.

По отношение на тестовия формат за кандидат-студентските изпити може да вземем пример от УНСС. Там от няколко години са въвели тестови кандидат-студентски изпити - за специалностите, които са сходни на нашите.

3. Кандидат-студентският курс, който се организира от Факултета

През последната учебна година преподавателите от кандидат-студентския курс уеднаквили в голяма степен критериите си по отношение на изискванията за писмения и за устния кандидат-студентски курс.

Идеалното в случая е тези критерии на различните преподаватели от курса да станат еднакви.

Профилите в катедрите по журналистика

Редовно стават малки драми в двете катедри, тъй като студентите искат определени профили.

За да не се превръщат профилите в Прокрустово ложе, двете катедри по журналистика заедно с всичките си студенти трябва да обсъдят сериозно този проблем и да излязат с работещо решение.

Оценка на качеството на преподаване

Реално в Софийския университет не се оценява качеството на преподавателския труд.

В това отношение може да вземем пример от други университети. Там ръководството е разработило отчетен доклад в електронен вариант, който преподавателите попълват всеки месец. Той е по отношение на

броя на взетите часове, на броя на обучаваните студенти, на качеството на обучение и др.

Въз основа на това получават заплатите си, които в никакъв случай не са постоянна (социалистическа) величина както в Софийския университет.

В тази връзка – императивно задължение на новото ректорско ръководство да създаде и да внедри качествено разработена анкета, която да се дава при завършване на всеки семестър на всички бакалаври и на всички магистри от всички факултети на СУ.

Второто, което трябва ректорското ръководство да въведе, е отчетен месечен доклад по подобие на други университети.

Сравнително лесно може да се въведе и електронна система за това до каква степен всеки един преподавател допринася за научното и за финансовото благополучие на СУ:

- брой обучавани студенти – бакалаври и магистри;
- брой обучавани ЕРАЗМУС студенти,
- брой успешно защитили докторанти; спечелени проекти;
- публикувани научни статии и книги; преподаване на английски;
- степен на удовлетвореност на студентите от съответния преподавател и т.н.

Разбира се, резултатите от тези анкети, месечните отчетни доклади и другите оценъчни дисциплини трябва да помогнат да се заплатите да се диференцират съществено, както и да доведат до награди и наказания.

Иначе изобщо няма никаква причина тази система да се въвежда.

Заплащането на преподавателския труд

Определено преподавателите във ФЖМК могат да получават значително по-високи заплати, ако немалка част от парите на ФЖМК не се пренасочват към другите губещи звена на СУ.

Свидетели сме например на непрекъснатото намаляване на хонорарите за научното ръководство на дипломните работи на магистрите.

В някои факултети преподавателите си правят натоварването с магистърските програми.

Във ФЖМК обаче не е така – повечето от нас си осигуряват заетостта само с бакалавърските програми.

Затова е справедливо да си получаваме напълно законно получените възнаграждения от ръководството на магистърските дипломни работи.

Императивно е и да бъде върнато първоначалното заплащане на дипломна работа – около 220 лева.

Това заплащане беше намалено заради финансовата криза. Тя отдавна отмина, но в момента заплащането е около 150 лева, а декани от губещите факултети настояват това заплащане да се намали допълнително.

Меко казано, това е неблагоприятно и недалновидно отношение към преподаватели, които вкарват значителни пари в Университета благодарение на висококачественото си и добре маркетингово преподаване.

На няколко пъти бях свидетел как декани на закъсали финансово факултети обвиняваха с печалбарство печелившите магистърски програми. И това нагло и неблагоприятно поведение е при положение, че пари от тези програми се пренасочват именно към факултетите, които не могат да си изкарат заплатите.

Но с писма и с петиции до ректорското ръководство в никакъв случай няма да оправим тази въпиюща несправедливост.

Двамата представители на Факултета в Академичния съвет и представителят ни в Съвета на деканите трябва да уведомяват моментално преподавателите от ФЖМК за всеки един опит да ни намаляват възнагражденията и за имената на хората, които инициират тези намаления.

В тази връзка искам веднага да благодаря на професор Вълканова, че ни предупреди на секундата за намаляването на възнагражденията за комисиите по защитите на докторантурите и останалите подобни процедури.

Трябва да протестираме енергично и ефективно и против тези намаления, тъй като държавата не е намалила и една стотинка парите, които привежда за всеки един докторант.

Парите, които има в различните магистърски програми

Парите в различните програми са почти същите както и през миналата година.

Тази година премиите от печелившите програми бяха изплатени на преподавателите в пълния им обем през август.

Дублирането на учебни дисциплини на ФЖМК от други факултети

Като зам. декан по учебната част спрях за съгласуване две магистърски програми на други факултети, които дублираха дисциплини на нашия факултет.

Тази практика трябва да се прилага и по отношение на факултета ни. Свидетели сме например на докторантури, които би трябвало да са в други катедри – там, където са съответните квалифицирани специалисти.

Надявам се, че и новата катедра няма да дублира дисциплини от останалите катедри.

Преподаване на английски

Проблемът е, че нормативната база на Университета не е доразработена в това отношение.

Университетът в момента не предлага решение по отношение на преподаването на отделни предмети на английски. Правилата са само за цели програми.

Това ни поставя в неконкурентна позиция в сравнение с университетите от Западна Европа. За сравнение може да спомене факта, че например във Факултета по журналистика на финландския университет в Юваскюла (отговарящ горе-долу на Шуменския университет) има по около стотина чуждестранни студента по ЕРАЗМУС всяка учебна година.

Има преподаватели, които могат да започнат веднага да преподават дисциплините си на английски.

При работещо решение от страна на университетското ръководство обучението на английски може да стане факт за няколко месеца.

Дигиталните аспекти на обучението

Софийският университет (респективно Факултетът) изостава сериозно в това отношение. Една от най-сериозните причини е, че нормативната база за заплащането не е разработена. Трудно мога да си представя, че някой преподавател може да бъде накаран насила да разработи електронен курс, без да му се плати за това.

Много положителното в случая е, че студентите, докторантите и преподавателите в СУ имат неограничен достъп до електронната база данни EBSCO.

Друг е въпросът колко активно студентите и докторантите използват тази база данни.

Аз лично не успях да накарам един от докторантите ми да използва тази база данни. Затова не го допуснах до предварителна защита.

В този момент обаче достъпът до EBSCO е силно затруднен. Причината е, че не е платена таксата за абонамента му.

При добро желание за четене от страна на преподавателите, докторантите и студентите има грамадни масиви научни статии и научни книги в Google Books и Google Science.

Учебниците

Едно от основните изисквания към всеки уважаващ се преподавател е да има собствени качествени учебници по основните дисциплини, които преподава.

Има обаче известен проблем с прехвърлянето на парите за учебниците на колегите от Факултета до Издателството на Софийския университет.

Работата с администрацията

Като преподавател, зав. катедра и зам. декан по учебната част работя активно с цялата администрация.

Според мен колежките се справят отлично с работата си и ще се радвам да работя по същия начин с тях и в бъдеще.

Отлично е, че в отдел бакалаври работят две колежки. Натоварването за една е непосилно. Би било добре госпожа Ичева да продължи да помага и в бъдеще.

Оплаквания на студенти от качеството на преподаване

За отчетния период не са постъпили писмени оплаквания от студентите.

В устни разговори студенти са ми се оплаквали за някои неуредици.

Някои оплаквания са основателни, а други не

Техниката за преподаване

Наложително е да се сменят всичките дейта проектори от залите с нови. До един функциониращите дейта проектори трябва императивно да се пенсионираат.

Причината е, че са изразходвали ресурса си и прожектират много некачествено.

Наложително е и да се сменят щорите на аудиториите с по-стабилни затъмнители.

Използваните в момента щори са твърде фини и лесно дефектират при по-грубо действие с тях.

Пари за това има повече от достатъчно. Може да вземем нужната сума от парите от магистърските програми.

Предизвикателствата

Според мен те са основно в 4 направления:

1. Социалистическата уравниловка при заплатите

Само четири са печелившите факултети в университета. Заплащането в тези факултети обаче е като в останалите. Причината е, че парите се преразпределят от Ректората към губещите факултети.

Ако системата на заплащане не се промени, всякакви инициативи и напъни за въвеждане на отчети, анкети, дигитално обучение, обучение на английски и т.н. са безсмислени. Качество на труда и социалистическа уравниловка са изключващи се неща.

2. Заплащане на държавата само на някои категории студенти

Една от насоките в новия закон за висшето образование е, че държавата ще плаща само за специалности, от които има нужда. В случая става дума най-вече за инженери, доктори и учители.

При това положение едва ли Министерството на просветата ще плаща за обучението на студентите от Факултета.

Ако този закон бъде приет и приложен в този му вид ситуацията за Факултета би могла да стане драматична.

3. Заплащане за качествено обучение

Друга насока в подготвяния закон за висшето образование е не да се плаща за брой студенти, а в зависимост от качеството на обучение на тези студенти. За това обаче Министерството на просветата трябва да създаде работеща система за оценяване на качеството, а не да плаща на външни организации от типа на „Отворено общество“ да им върши работата.

4. Ректорите и останалите колеги на ръководни академични длъжности - с неограничен брой мандати

Проект за промени в ЗВО бе внесен на 4 март 2015 г. от депутата на АБВ проф. Иван Станков. Единственият текст беше да падне съществуващото ограничение един човек да бъде ректор, декан или шеф на катедра не повече от два мандата и броят на мандатите да се определя в правилника на всяко висше училище.

Смятам, че такъв абсолютно противоречащ на демократичните устои на българските държавни университети втори път няма да бъде внесен - особено във връзка със срамните издънки в Свищовската стопанска академия и в Медицинска академия.

01.11.2016

София

Подпис,

проф. дфн Христо Кафтанджиев